

ZORG, ZIEL en ZAKELIJKHEID

Op 6 november werd in het cultureel centrum in Goirle een regionaal Zorgcongres gehouden onder de aansprekende titel Zorg, Ziel en Zakelijkheid. Het was een goed bezocht congres. Cabaret gaf extra animo bij de opening en de pauze.

Bart Berden, Raad van Bestuur EZ, was middagvoorzitter en opende het congres als voorzitter van het Zorgnetwerk Midden-Brabant. In de zorg is er de behoefte zich te profileren en te onderscheiden op de markt en anderzijds bestaat er de noodzaak tot samenwerking. Daar zit spanning tussen.

Annelies van Heijst, docent aan de faculteit Geesteswetenschappen, ging in op menslievende zorg. Haar definitie hiervan: “geen nummer zijn, je zelf geen ding of instrument voelen en dat ook voorkomen bij jouw patiënten”. Ze riep op tot menslievendheid. Voor de professionals is belangrijk dat ze hart hebben voor mensen, bezielde aan het werk zijn en niet bruuskeren: de patiënt niet en de collega professional niet. De menslievendheid in de zorg wordt niet bedreigd door verzakelijking en kostenbewustzijn. Wel bedreigend zijn de zorgzwaarte pakketten, het “wegorganiseren” van ongewisheid (hetgeen eigen is aan mensen) het commercialiseren, cure en care als middel voor winstmaximalisatie gaan zien. Ze onderschreef Bart Berden met: “een lief ziekenhuis zijn”, de ander bijstaan in zijn lijden.

Jo Bollen, Care View consultant, bracht zijn ervaringskennis in als logistiek manager bij Vredestein banden. Met gevoel voor show besprak hij de overeenkomsten en verschillen

tussen de wereld van de zorg en de wereld van het bedrijfsleven. Dát er onderscheid is tussen zorginstellingen en het commerciële bedrijf werd erkend aan de hand van zorgkenmerken als: leven of dood kwestie, onderdeel van complexe keten, complexe personele structuur, onduidelijke eigenaar en vele verschillende belanghebbenden. Het kan allemaal zakelijker zo was de oproep van Jo Bollen. De Tilburgse ziekenhuizen zouden de productietijd flink moeten verlengen. Er zou veel te winnen zijn wanneer de gebouwen en de outillage minder lang buiten bedrijf zouden zijn zoals nu, Troost voor het personeel ? Het Tweelizabeth Ziekenhuis ! Door veel meer samenwerking tussen beide Tilburgse Ziekenhuizen zou met een 2 ipv een 3 ploegensysteem volstaan kunnen worden en zou meer dienstverlening mogelijk zijn voor de klant bij een gunstige prijs.

Na deze twee polaire verhalen van Annelies van Heijst en Jo Bollen volgde de presentatie van Guus Schrijvers, hoogleraar UMCU. Hij begon zijn verhaal met het leven en de boeken van Adam Smith, gevolgd door uitstapjes – historisch en geografisch – naar non-profit organisaties. Guus Schrijvers merkte op dat een non-profit organisatie een beleidshorizon heeft van 10 jaar, de overheid van 4 jaar en een commercieel bedrijf van twee jaar. Een tweetal debatten in Nederland werden gekarakteriseerd: enerzijds de

onderwerpen die vooral te maken hebben met zakelijke waarden en anderzijds hetgeen vooral met de ziel van de zorg te maken heeft. Hierna probeerde Guus Schrijvers tot een synthese te komen van ziel en zakelijkheid:

- De overheid moet een lange termijn visie hebben op zorggebruik en gezondheid
- De overheid doet geen lange termijn uitspraken over de structuur van de zorg, noch over het toekomstig zorggebruik en de kosten
- Laten non-profitorganisaties dan het voortouw nemen
- Nu wordt teveel gereageerd op incidentele winsten en op overheidsbeleid

- Concurrentie om kwaliteit tussen zorgprogramma's
- Meer transmurale DBC's
- Minder bureaucratie
- Meer ICT
- Consument en producent meer in de "driving seat", en
- Minder incidentenpolitiek.

Dit congres wilde dat mensen uit de zorg zich bezinnen op enerzijds het marktdenken, het verzakelijken, en anderzijds het bieden van zorg uit menslievendheid. In zijn opzet was het congres beslist geslaagd te noemen.